

Lesbrief ter voorbereiding op **Spot aan!** **Dichters in de spotlights**

**Groep
5/6**

*Schoolvoorstelling vol poëzie
in de Kinderboekenweek*

Benodigheden

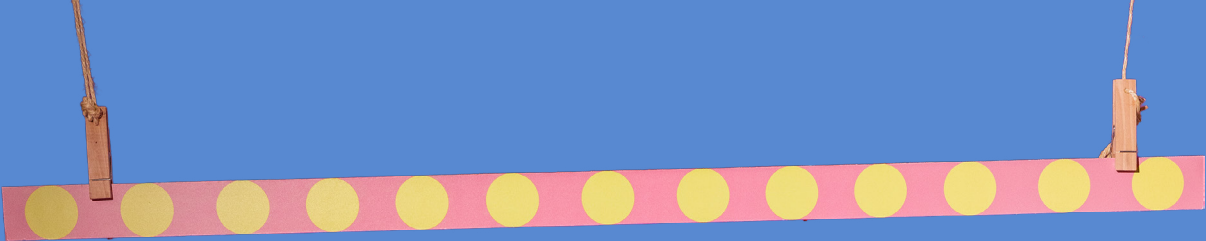
Digibord met internetverbinding,
schrijfpapier en pennen.

Vorbereiding

Lees deze lesbrief goed door, zorg voor voldoende
kopietjes van de werkbladen en open de linkjes
die in de lesbrief genoemd worden alvast in
verschillende tabbladen op het digibord.

**KINDERBOEKEN
WEEK®**

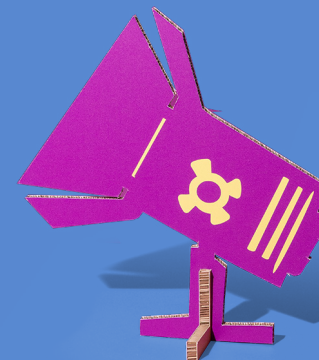

Leuk dat je met je klas naar het programma *Spot aan! Dichters in de spotlights* in de Bibliotheek Neude gaat! Met deze lesbrieven kun je de leerlingen voorbereiden op het programma op 2 oktober. Ze maken kennis met de dichters die ze die dag zullen zien optreden en gaan zelf aan de slag. Met deze lesbrieven werk je aan het tekstbegrip en de taalverwerving en -verwerking van leerlingen.

Deze lesbrieven sluit net als het programma op 2 oktober aan bij het thema van de 72ste Kinderboekenweek: *'Spot aan!'*.

Wanneer je deze lesbrieven voorafgaand aan het bezoek aan de schoolvoorstelling met jouw klas behandelt, zitten jouw leerlingen geïnteresseerd in de zaal. En misschien durven ze wel zelf het podium te pakken! Ook kun je later in je taalonderwijs verder voortborduren op deze ervaring.

Er staan drie opdrachten in; die kun je natuurlijk allemaal doen, maar je kunt ook de opdrachten kiezen die jou het meeste aanspreken. Of je laat alleen de video's van de dichters zien, zodat de kinderen vast weten wie ze straks op het podium gaan zien.

Inhoud

1. Introductie programma en de dichters	4
2. Spot aan! Op het podium	7
3. Zelf de spotlights in stappen (ook als je eigenlijk niet durft)	9
4. Podiumbeesten zonder plankenkoorts	11
5. Naar het theater van de Bieb	13

1. Introductie programma en de dichters

Vertel de kinderen dat jullie tijdens de Kinderboekenweek naar de Bibliotheek gaan voor een voorstelling met poëzie. Het programma is midden in de Kinderboekenweek en sluit dan ook aan bij het thema van de Kinderboekenweek: **'Spot aan!'**

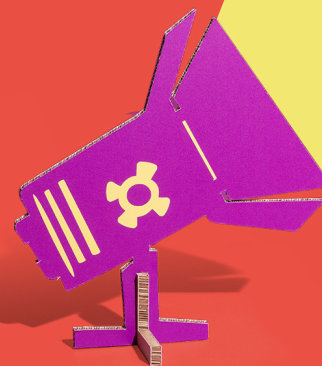

Op 2 oktober worden jullie welkom geheten door presentator **Iven Cudogham**, die je misschien kent van zijn prentenboeken en animatieserie over de spin Anansi of van de televisieserie *Een huis vol*. De theaterzaal van de Bibliotheek is vandaag een open podium, dat Iven samen met drie dichters (Kate Schlingemann, Edward van de Vendel en Zindzi Zevenbergen), dansgroep Jiggy Fabrique van Touchée en de kinderen uit de zaal gaat vullen.

Tip

Als je genoeg tijd hebt, kun je deze korte filmpjes laten zien waarin de dichters iets voordragen, zodat de kinderen hen straks herkennen wanneer ze op het podium staan.

- [Filmpje Kate Schlingemann](#)
- [Filmpje Edward van de Vendel](#)
- [Filmpje Zindzi Zevenbergen](#)

Over de dichters

Kate Schlingemann (1958) is kinderboekenschrijver, dichter en illustrator. Ze is zo dol op taal, dat ze er een boek over schreef met de titel: *Zo leuk is taal*. Ze schrijft voor alle leeftijden. Haar gedichten staan in verschillende tijdschriften, zoals het poëzietijdschrift *DICHTER*, Querido's Poëziespektakel en in verzamelbundels, waaronder *Lachen, Gieren, Brullen*. Ook maakte ze prentenboeken over *Mats en de Moedmannetjes* en het verhalenboek *Spindingen*. Kate Schlingemann ontwikkelt ook poëzielessen en is Schoolschrijver.

Kate Schlingemann

Edward van de Vendel

Edward van de Vendel (1964) was basisschoolleerkracht voordat hij in 2001 fulltime ging schrijven. Inmiddels is hij een veelbekroonde kinderboekenschrijver, dichter, vertaler en uitgever. Hij schreef meer dan tachtig kinder- en jeugdboeken, en won o.a. de Anna Blamanprijs, de Woutertje Pieterse Prijs, de Boon Literatuurprijs, de Gouden Griffel en veel Zilveren Griffels. Hij is o.a. bekend van *Rekenen voor je leven*, *Misjka*, *Heel heel heel vies boek*, *Wat je moet doen als je over een nijlpaard struikelt* en de reeks 12,5 gedichtenbundels. In deze bundels staan telkens precies 12 en een half gedichten. De laatste bundel uit de reeks heet: *Ook als je verkouden bent, houd ik van jou*.

Zindzi Zevenbergen (1990) is copywriter, jeugdboekenschrijver en presentator. Haar debuut *Lennox en de gouden sikkels* verscheen in 2021 en werd meteen bekroond met een Zilveren Griffel. Voor dit kinderboek werkte zij samen met illustratoren Brian Elstak en Hedy Tjin. Ze werkte opnieuw met Tjin samen voor *De reis van Manie Schaafijs* (2023). Dit boek is een ode aan de verteltraditie van Suriname: het vertelt in woord en beeld het waargebeurde verhaal van Francisco de Freitas, volgens velen de eerste schaafijsverkoper van Suriname. Tijdens *Spot aan! Dichters in de spotlight* hebben we een primeur; op deze dag draagt Zindzi haar allereerste kindergedichten voor aan een groot publiek.

Zindzi Zevenbergen

Jiggy Fabrique

Tijdens de voorstelling treden ook de talenten van **Jiggy Fabrique** op, de hiphop-selectiegroep van de Utrechtse Touchée Dance Company. Vanuit de roots van hiphop en met een eigentijdse choreografische taal geven de dansers een fysieke vertaling aan de kracht van poëzie. Een moment waarop woorden niet alleen worden gehoord, maar ook worden gevoeld – in elke groove, elke beweging en elke ademhaling.

2. Spot aan! Op het podium

Opdracht 1

Klassikaal

Vertel de kinderen meer over het thema van de Kinderboekenweek: 'Spot aan!'. Door boeken te lezen, kunnen kinderen met de personages meebeleven hoe het is om in de spotlights te staan. In het ene boek zijn ze een beroemde voetballer die de sterren van de hemel speelt en in het andere kruipen ze in de huid van de hoofdrolspeler van de groep acht-musical. En waar de ene hoofdpersoon nachten wakker ligt van prestatie-angst, droomt de ander van een nog grotere arena. In kinderboeken vind je podiumbeesten in alle soorten en maten! Voor en achter de schermen, met plankenkoorts en zonder. Tijdens De Kinderboekenweek 2026 krijgen kinderen de kans om op te treden – in hun hoofd of in het echt!

Vraag dan aan de kinderen wie er zelf graag in de spotlights staat. En wie helemaal niet. Wie wil mag toelichten waarom hij of zij wel of juist niet graag op een podium staat. Kunnen de

kinderen zich voorstellen dat wat voor de een heel erg spannend is, voor de ander juist heel erg leuk kan zijn?

Vraag je leerlingen met welke talenten zij in de spotlights zouden willen staan. Bedenk vervolgens samen per optreden waar je dat zou kunnen doen: op welke kleine of juist grootse plek. En hoe spannend zouden ze dat vinden (op een schaal van 0 tot 5)?

Schrijf alles wat de leerlingen noemen op het (digi)bord.

Maak drie kolommen, zodat het er bijvoorbeeld zo uit komt te zien:

Wat	Waar	Hoe spannend
Een favoriet liedje zingen	Onder de douche	1
Een favoriet liedje zingen	In een volle Ziggo Dome	5
Een goocheltruc doen	In de klas	3
Een goocheltruc doen	Voor Hans Klok	5
Een taart bakken	Voor je oma	2
Een taart bakken	In de finale van Heel Holland Bakt	5
etc		

Lees dan rustig het gedicht *in acht stappen mijn wereld rond* van Kate Schlingemann voor.

Vraag je leerlingen wat de buitenwereld van de ik-figuur in het gedicht zou kunnen zijn. Is dat een andere buitenwereld dan die van henzelf? Op welke manier niet? En op welke manier wel?

Wat ziet een leerling die graag in de spotlights staat, bijvoorbeeld als hij of zij op het podium van de ZiggoDome zou staan? En wat ziet een andere leerling die niet graag op een podium staat vanaf diezelfde plek?

En wat is het verschil tussen je buitenwereld en je binnenwereld? Hoe zouden je leerlingen het vinden om zelf in de huid van iemand anders te kruipen?

in acht stappen mijn wereld rond

hallo, welkom in mijn wereld
in acht stappen ben je binnen
klim langs mijn neus omhoog
kies een oog, beide zijn goed
grijp je aan een wimper vast
trek jezelf op het randje
spring in de blauwe poel
zwem naar het midden
duik in het zwarte gat
verdrink

en nu: draai je om, en zie
de buitenwereld door mijn ogen
mooi hè!

Kate Schlingemann
Wondermiddel, Xanten 2016

3. Zelf de spotlights in stappen

(ook als je eigenlijk niet durft)

Introductie gedicht

Lees het gedicht hiernaast van Edward van de Vendel voor en laat het zien op het digibord.

Klassikaal

Bespreek het gedicht met de klas. Wie is Mandy? En wat is Mandy's grootste wens? Hoe hoopt ze dit aanvankelijk te bereiken? En hoe lost ze het uiteindelijk op?

Praat met de kinderen over de wijze raad van oma: 'Doe je wat je altijd deed, dan hou je wat je had.' Wat zou oma hiermee bedoelen? En hoe neemt Mandy dit advies ter harte?

MANDY

Als mijn oma nou beroemd zou zijn,
beroemd van de tv,
van TikTok of van YouTube,
maakt niet uit waarmee.

Of nee, dat ze bekend was
als oude zangeres.
Dat iedereen haar liedjes hoort
en denkt ach gossie, yes.

En dat ze in een jury zit,
iets van The Voice of zo,
en dat ze zelf gaat zingen
aan het einde van de show.

En dat ze het heel mooi doet
en zo ontroerend goed,
dat iedereen die het bekijkt
een beetje huilen moet.

En juf, dat jij de dag erna
voor heel de volle klas
voorzichtig vraagt of ik misschien
de inspiratie was.

Of het liedje over mij gaat,
of ik daar meer van weet.
Want de titel is dus Mandy
En ik dus ook zo heet.

En dat iedereen dan naar mij kijkt
met plotseling respect.
En dat ik dan vriendinnen krijg
en dat ik word ontdekt.

En dat ik in de pauze
bij iedereen mag staan.
De schooldag zou veel leuker zijn
als dat dus zo zou gaan.

Maar oma kan niet zingen.
Wel is ze advocaat.
Ze is goed in mensen helpen.
Ze is goed in goede raad.

Ik heb haar over school verteld.
Toen zei ze: 'Lieve schat,
doe je wat je altijd deed,
dan hou je wat je had.'

Dus juf, dat ik dit opschrijf
bij deze taak van taal,
dat vind ik heel erg spannend.
Straks lees jij mijn verhaal.

Maar ik ga er Mandy boven zetten.
Ik zing dit zelf – dit is mijn lied.
En ik loop nu dus naar jouw tafel.
Misschien dat iedereen mij ziet.

Edward van de Vendel, Mandy

Opdracht 2

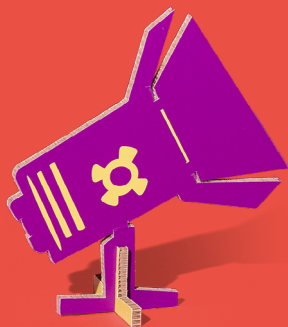
Zelfstandig

Nu is het tijd om zelf aan de slag te gaan. Kinderen gaan zelf een gedicht van acht regels maken over hoe ze iets gaan doen dat ze nog nooit hebben gedaan.

Als leidraad laat je de volgende stappen zien op het digibord of je noemt ze op:

Schrijf

1. Een zin over een plek of activiteit
2. Een zin met IK, wat doe je
3. Wat zie je
4. Herhaal zin 1
5. Een zin met wat je doet
6. Wat voel je of waar denk je aan
7. Herhaal zin 4, eventueel met een kleine twist
8. Schrijf een mooie eindregel.

Zie ook dit voorbeeld

1. Het podium zo leeg en donker
2. Ik slik de slangen uit mijn keel
3. Zie duizend ogen op mij gericht
4. Het podium zo leeg en donker
5. Ik stamel in het volle licht
6. De buikkramp bijna te veel
7. Het podium minder leeg en donker
8. Ik recht mijn rug en pak het toneel

Klassikaal

Vraag of er kinderen zijn die hun gedicht willen voorlezen.

4. Podiumbeesten zonder plankenkoorts

Het voordragen van gedichten voor een groep, zoals voor de klas, vinden kinderen in eerste instantie misschien heel spannend. Dat is helemaal niet gek, daar hebben dichters zelf soms ook last van! Daarom gaan we samen oefenen om een goede voordracht te geven.

Muizenmoord

Een moordenaar met snorharen
stond donderdag terecht.
De kat had (voor zover bekend)
twaalf muizen omgelegd.
De rechter hield de muizenmassa
nauwelijks in bedwang.
Het vonnis was beestachtig laag
– maar acht keer levenslang.

Zindzi Zevenbergen

We liggen hier te wachten
want we weten het zeker:
er ligt er eentje onder de struik
en zodra het ons bespringt
gaan we het mooiste
meest fantastisch prachtigste
piraterigtse, fabelachtigste
doolhofdiep-verdwalgste
ruimtevaardigste, soms een beetje
angsthazigste, maar toch
het moedigtse en onverwachtste
van-alles-wattigste verhaal beleven,
en wij waren de helden, even.

Kate Schlingemann

uit *Dichter, Op avontuur*, Plint 2025

Opdracht 3

Klassikaal

Laat deze twee gedichten op het digibord zien en lees ze rustig een keertje voor.

Lees verder

Vorbereiding

1. Laat alle kinderen het gedicht kiezen dat hen het meeste aanspreekt.
2. Laat ze het gedicht van hun keuze overschrijven, of geef ze een kopietje.
3. Laat hen vervolgens het gedicht een aantal keer lezen: twee keer stil voor zichzelf in hun hoofd, twee keer fluisterend en twee keer op rustig praatvolume.
4. Laat ze de woorden die ze moeilijk vinden, of waar ze telkens over struikelen onderstrepen.
5. Herhaal stap 3.

Potpourri Performance

Geef je leerlingen de volgende instructie:

- ga goed rechtop staan, met beide benen stevig op de grond
- kijk om je heen, neem rustig je omgeving in je op
- tel tot vijf en adem een keer rustig in en uit
- lees het gedicht - allemaal tegelijk, op rustig praatvolume - voor

Vraag tot slot of er kinderen zijn die een gedicht willen voordragen voor de klas.

Deze lesbrief is samengesteld
door Stichting Kleine Lettertjes.

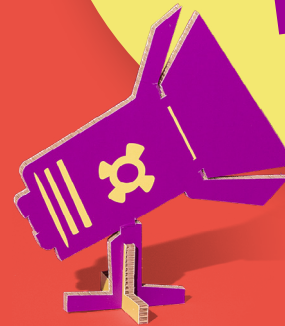
5. Naar het theater van de Bieb

Voor kinderen is naar een theater gaan soms een spannende gebeurtenis. Vraag de kinderen of ze wel eens naar het theater gaan. Wat hebben ze daar gezien?

Hoe vonden ze dat? En hoe is het om in een theater te zijn? Het Theater dat jullie gaan bezoeken is extra speciaal, want deze is in de Bibliotheek Neude. Is iemand daar al wel eens geweest?

- Wanneer jullie op 2 oktober naar de Bieb komen is het fijn om 15 minuten voor aanvang aanwezig te zijn. Een medewerker van de Bieb zal jullie opvangen in de Grote Hal.
- Tijdens de voorstelling stoort het wanneer je naar de wc gaat. Zorg ervoor dat je van tevoren (op school) al geweest bent.

**Graag tot
2 oktober
in de
Bibliotheek
Neude!**

*Kom 15 minuten voor
aanvang naar de Bieb.
Een medewerker van de
Bieb vangt de klas op in
de Grote Hal en wijst de
weg naar het theater.*